

Rīgā 2008.gada 21.oktobrī (prot. Nr.75 11.§)

Vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtība bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanai un bezdarbnieka pabalsta un apbedīšanas pabalsta piešķiršanas, aprēķināšanas un izmaksas kārtība

Izdoti saskaņā ar likuma "[Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam](#)"

8.panta trešo daļu, 13.panta trešo daļu un 16.1 pantu

I. Vispārīgais jautājums

1. Noteikumi nosaka:

1.1. kārtību, kādā aprēķina vidējo apdrošināšanas iemaksu algu bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanai;

1.2. dokumentus, kas apliecina tiesības uz bezdarbnieka pabalstu un apbedīšanas pabalstu;

1.3. kārtību, kādā piešķir, aprēķina un izmaksā bezdarbnieka pabalstu un apbedīšanas pabalstu;

1.4. kārtību, kādā persona, pamatojoties uz attiecīgu tiesas spriedumu, atlīdzina valsts sociālās apdrošināšanas nodarbinātības speciālajā budžetā saņemtā bezdarbnieka pabalsta summu, ja viņai par labu no darba devēja tiek piedzīta atlīdzība par darba piespiedu kavējumu attiecīgajā bezdarbnieka pabalsta saņemšanas periodā.

II. Vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtība bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanai

2. Vidējo apdrošināšanas iemaksu algu bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanai aprēķina no apdrošināšanas iemaksu algas par 12 kalendāra mēnešu periodu, šo periodu beidzot divus kalendāra mēnešus pirms tā mēneša, kurā persona:

2.1. ieguvusi bezdarbnieka statusu (likuma "[Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam](#)" 5.panta pirmajā daļā noteiktajā gadījumā). Aprēķinam izmanto šādu formulu:

$$Vd = (A1 + A2 + .. + A12) : D, \text{ kur}$$

Vd – kalendāra dienas vidējā apdrošināšanas iemaksu alga;

A1, A2, .. A12 – apdrošināšanas iemaksu algas summa, kas gūta likuma "[Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam](#)" 8.panta pirmajā daļā noteiktā 12 kalendāra mēnešu perioda attiecīgajā kalendāra mēnesī;

D – likuma "[Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam](#)" 8.panta pirmajā daļā noteiktā perioda kalendāra dienu skaits, neieskaitot tajā periodu, kura laikā persona saskaņā ar likumu "[Par valsts sociālo apdrošināšanu](#)" nav bijusi pakļauta apdrošināšanai bezdarba gadījumam;

2.2. pieprasījusi bezdarbnieka pabalstu (likuma "[Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam](#)" 5.panta otrajā daļā noteiktajā gadījumā). Aprēķinam izmanto šādu formulu:

$$Vd = (A1 + A2 + .. + A12) : Dm, \text{ kur}$$

Vd – kalendāra dienas vidējā apdrošināšanas iemaksu alga;

A1, A2 .. A12 – apdrošināšanas iemaksu algas summa, kas gūta likuma "[Par apdrošināšanu](#)

bezdarba gadījumam” 8.panta otrajā daļā noteiktā 12 kalendāra mēnešu perioda attiecīgajā kalendāra mēnesī;

Dm – likuma “Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” 8.panta otrajā daļā noteiktā perioda kalendāra dienu skaits, neieskaitot tajā periodu, kura laikā persona saskaņā ar likumu “Par valsts sociālo apdrošināšanu” nav bijusi pakļauta apdrošināšanai bezdarba gadījumam;

2.3. ieguvusi bezdarbnieka statusu pēc 2010.gada 1.janvāra un kuras apdrošināšanas iemaksu algai, kas gūta likuma “Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” 8.panta pirmajā vai otrajā daļā noteiktajā 12 kalendāra mēnešu periodā, attiecīgajos kalendāra mēnešos ir atšķirīgi apmēri. Aprēķinam izmanto šādu formulu:

$$Vd = \left(\frac{A1 + A2 + \dots + A10}{10} \times 12 \right) : Dd, \text{ kur}$$

Vd – kalendāra dienas vidējā apdrošināšanas iemaksu alga;

A1, A2 .. A10 – apdrošināšanas iemaksu algas summa, kas gūta likuma “Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” 8.panta pirmajā vai otrajā daļā noteiktā 12 kalendāra mēnešu perioda attiecīgajā mēnesī, neieskaitot minētajā periodā tos divus mēnešus, kuros personai bijusi viszemākā un visaugstākā apdrošināšanas iemaksu alga, sākot no 12 kalendāra mēnešu perioda sākuma;

Dd – likuma “Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” 8.panta pirmajā vai otrajā daļā noteiktā perioda kalendāra dienu skaits, neieskaitot tajā periodu, kura laikā persona saskaņā ar likumu “Par valsts sociālo apdrošināšanu” nav bijusi pakļauta apdrošināšanai bezdarba gadījumam.

(Grozīts ar MK 22.10.2009. noteikumiem Nr.1221; 2.3.apakšpunkts un grozījums attiecībā uz vārdu "sešu" aizstāšanu ar skaitli "12", kā arī burtu un skaitļu "A6" aizstāšanu ar "A12" stājas spēkā 01.01.2010., sk. grozījumu 2.punktu)

3. Personai, kurai valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekts ir sasniedzis attiecīgajam kalendāra gadam noteikto maksimālo apmēru, aprēķinot kalendāra dienas vidējo apdrošināšanas iemaksu algu, piemēro iemaksu algas izlīdzināšanu par attiecīgā pārskata gada kalendāra mēnešiem, kuros persona bijusi sociāli apdrošināta bezdarba gadījumam, reizinot aprēķinā iekļaujamā attiecīgā kalendāra gada 1/365 daļu no valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu gada maksimālā apmēra ar aprēķinā vidējās apdrošināšanas iemaksu algas noteikšanai iekļautā kalendāra mēneša dienu skaitu, kurās persona ir bijusi pakļauta bezdarba apdrošināšanai.

4. (Svītrots ar MK 22.12.2009. noteikumiem Nr.1594)

III. Bezdarbnieka pabalsta un apbedīšanas pabalsta apmēra aprēķināšana

5. Bezdarbnieka pabalsta apmēru mēnesī aprēķina par kalendāra dienām un proporcionāli apdrošināšanas stāžam:

5.1. bezdarbniekam ar apdrošināšanas stāžu no viena gada līdz deviņiem gadiem (ieskaitot) – izmantojot šādu formulu:

$$Pb = Vd \times Dn \times 0,5, \text{ kur}$$

Pb – bezdarbnieka pabalsta apmērs;

Vd – kalendāra dienas vidējā apdrošināšanas iemaksu alga;

Dn – bezdarba perioda kalendāra dienu skaits mēnesī, kas jāapmaksā saskaņā ar normatīvajiem aktiem;

5.2. bezdarbniekam ar apdrošināšanas stāžu no 10 līdz 19 gadiem (ieskaitot) – izmantojot šādu formulu:

$$Pb = Vd \times Dn \times 0,55, \text{ kur}$$

Pb – bezdarbnieka pabalsta apmērs;

Vd – kalendāra dienas vidējā apdrošināšanas iemaksu alga;

Dn – bezdarba perioda kalendāra dienu skaits mēnesī, kas jāapmaksā saskaņā ar normatīvajiem aktiem;

5.3. bezdarbniekam ar apdrošināšanas stāžu no 20 līdz 29 gadiem (ieskaitot) – izmantojot šādu formulu:

$$Pb = Vd \times Dn \times 0,6, \text{ kur}$$

Pb – bezdarbnieka pabalsta apmērs;

Vd – kalendāra dienas vidējā apdrošināšanas iemaksu alga;

Dn – bezdarba perioda kalendāra dienu skaits mēnesī, kas jāapmaksā saskaņā ar normatīvajiem aktiem;

5.4. bezdarbniekam ar apdrošināšanas stāžu 30 gadu un vairāk – izmantojot šādu formulu:

$$Pb = Vd \times Dn \times 0,65, \text{ kur}$$

Pb – bezdarbnieka pabalsta apmērs;

Vd – kalendāra dienas vidējā apdrošināšanas iemaksu alga;

Dn – bezdarba perioda kalendāra dienu skaits mēnesī, kas jāapmaksā saskaņā ar normatīvajiem aktiem;

5.5. bezdarbniekiem, par kuriem pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas dienas iemaksas bezdarba gadījumam ir veiktas tikai no valsts pamatbudžeta, kā arī likuma "[Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam](#)" 5.panta trešajā daļā noteiktajiem bezdarbniekiem – izmantojot šādu formulu:

$$Pb = \frac{Pn \times 2 \times 0,6 \times 12}{365} \times Dn, \text{ kur}$$

Pb – bezdarbnieka pabalsta apmērs;

Pn – valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērs, kāds bija spēkā bezdarbnieka pabalsta pieprasīšanas dienā;

Dn – bezdarba perioda kalendāra dienu skaits, kas jāapmaksā saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

6. Apbedīšanas pabalsta apmēru bezdarbnieka un bezdarbnieka pabalsta saņēmēja nāves gadījumā aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$Pa = Pn \times 3, \text{ kur}$$

Pa – apbedīšanas pabalsta apmērs;

Pn – valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērs, kāds bija spēkā bezdarbnieka nāves dienā.

IV. Bezdarbnieka pabalsta un apbedīšanas pabalsta piešķiršana un izmaksa

7. Bezdarbnieka pabalsta piešķiršanai bezdarbnieks pēc izvēles vienā no Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (turpmāk – aģentūra) nodaļām:

7.1. iesniedz rakstisku iesniegumu par bezdarbnieka pabalsta piešķiršanu (var izmantot aģentūras mājaslapā (www.vsaa.lv) ievietoto veidlapu), norādot šādas ziņas:

7.1.1. pabalsta pieprasītāja:

7.1.1.1. vārds, uzvārds;

7.1.1.2. personas kods;

7.1.1.3. deklarētās dzīvesvietas adrese;

7.1.1.4. tālruņa numurs vai elektroniskā pasta adrese;

7.1.1.5. kredītiestādes vai pasta norēķinu sistēmas konta numurs (21 zīme);

7.1.2. bērna vārds, uzvārds un personas kods, ja persona pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas audzināja bērnu invalīdu līdz 16 gadu vecumam;

7.1.3. informācija par invaliditātes noteikšanas termiņiem, ja persona pēc invaliditātes ir atguvusi darbspējas;

7.1.4. ja pabalsta pieprasītājs ir bijis nodarbināts citā Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstī, norāda šādas ziņas:

7.1.4.1. nodarbinātības valsts un darba devēja nosaukums un adrese;

7.1.4.2. nodarbinātības sākuma un beigu datums;

7.1.5. iesniegumam pievienoto dokumentu saraksts un lapu skaits;

7.2. uzrāda darba grāmatiņu (darba līguma grāmatiņu) un citus sociālās apdrošināšanas stāžu un veikto apdrošināšanas iemaksu apliecinājošus dokumentus (izziņas, darba līgumus un to izpildi apliecinājošus dokumentus), ja aģentūras rīcībā nav visas nepieciešamās informācijas par bezdarbnieka apdrošināšanas stāžu.

(MK 08.06.2010. noteikumu Nr.508 redakcijā)

7.¹ Pabalsta pieprasītājs ar parakstu apliecina, ka šo noteikumu 7.1.apakšpunktā minētajā iesniegumā norādītā informācija ir patiesa.

(MK 08.06.2010. noteikumu Nr.508 redakcijā)

7.² Šo noteikumu 7.1.apakšpunktā minēto iesniegumu aģentūras nodaļā var iesniegt arī elektroniska dokumenta formā atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu vai nosūtīt pa pastu.

(MK 08.06.2010. noteikumu Nr.508 redakcijā)

8. Ja par bezdarbnieku pēdējo 12 mēnešu periodā pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas iemaksas bezdarba gadījumam nav veiktas vai ir veiktas mazāk nekā deviņus mēnešus un attiecīgā persona pieder kādai likuma "[Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam](#)" 5.panta trešajā daļā minētajai bezdarbnieku kategorijai, Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija elektroniski iesniedz Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā šo piederību apliecinājošu informāciju.

(MK 22.10.2009. noteikumu Nr.1221 redakcijā; punkta jaunā redakcija stājas spēkā 01.01.2010., sk. grozījumu 2.punktu)

9. Apbedīšanas pabalsta piešķiršanai bezdarbnieka un bezdarbnieka pabalsta saņēmēja nāves gadījumā persona pēc izvēles vienā no aģentūras nodaļām iesniedz rakstisku iesniegumu par apbedīšanas pabalsta piešķiršanu (var izmantot aģentūras mājaslapā (www.vsaa.lv) ievietoto veidlapu), norādot šādas ziņas:

9.1. pabalsta pieprasītāja:

9.1.1. vārds, uzvārds;

9.1.2. personas kods;

9.1.3. deklarētās dzīvesvietas adrese;

9.1.4. tālruņa numurs vai elektroniskā pasta adrese;

9.1.5. kredītiestādes vai pasta norēķinu sistēmas konta numurs (21 zīme);

9.2. mirušā bezdarbnieka vai bezdarbnieka pabalsta saņēmēja vārds, uzvārds, personas kods un miršanas datums.

(MK 08.06.2010. noteikumu Nr.508 redakcijā)

9.¹ Pabalsta pieprasītājs ar parakstu apliecina, ka šo noteikumu 9.punktā minētajā iesniegumā norādītā informācija ir patiesa.

(MK 08.06.2010. noteikumu Nr.508 redakcijā)

9.² Šo noteikumu 9.punktā minēto iesniegumu aģentūras nodaļā var iesniegt arī elektroniska dokumenta formā atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu vai nosūtīt pa pastu.

(MK 08.06.2010. noteikumu Nr.508 redakcijā)

10. Nosakot tiesības uz bezdarbnieka pabalstu, aģentūras nodaļa pārbauda, vai attiecīgajai personai ir bezdarbnieka statuss, vai attiecīgā persona ir bijusi sociāli apdrošināta bezdarba gadījumam, vai bezdarbnieka pabalsta pieprasītājs nav sasniedzis likumā “Par valsts pensijām” noteikto valsts vecuma pensijas piešķiršanas vecumu, vai viņš nav invalīds – speciālās valsts vecuma pensijas saņēmējs, vai viņš nesaņem izdienas pensiju vai vecuma pensiju pēc atvieglotiem noteikumiem, vai slimības pabalstu.

(Grozīts ar MK 22.10.2009. noteikumiem Nr.1221)

11. Lēmumu par bezdarbnieka pabalsta piešķiršanu vai atteikumu piešķirt pabalstu aģentūras nodaļa pieņem 10 darbdienu laikā pēc visas pabalsta piešķiršanai nepieciešamās informācijas saņemšanas no Nodarbinātības valsts aģentūras un Valsts ieņēmumu dienesta. Minēto lēmumu aģentūras nodaļa izsniedz (nosūta) bezdarbniekam.

12. Likuma “[Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam](#)” 13.panta pirmās daļas 1.punktā minētajā gadījumā bezdarbnieka pabalstu piešķir no pieprasījuma iesniegšanas dienas un to izmaksā par bezdarba periodu, kurā pabalsta pieprasītājs nav darba attiecībās, pēc tam, kad ir saņemts Nodarbinātības valsts aģentūras apstiprinājums par to, ka personai ir bezdarbnieka statuss, un no Valsts ieņēmumu dienesta ir saņemtas darba devēja iesniegtās ziņas par to, ka attiecīgā persona ir zaudējusi darba ņēmēja statusu.

(Grozīts ar MK 22.10.2009. noteikumiem Nr.1221)

13. Likuma “[Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam](#)” 13.panta pirmās daļas 2.punktā noteiktajā gadījumā bezdarbnieka pabalstu piešķir no pieprasījuma iesniegšanas dienas, bet ne agrāk kā divus mēnešus pēc bezdarbnieka statusa iegūšanas dienas. Bezdarbnieka pabalstu izmaksā par to bezdarba periodu, kurā pabalsta pieprasītājs nav darba attiecībās. Bezdarbnieka pabalstu sāk izmaksāt pēc tam, kad ir saņemts Nodarbinātības valsts aģentūras apstiprinājums par to, ka personai ir bezdarbnieka statuss, un no Valsts ieņēmumu dienesta ir saņemtas darba devēja iesniegtās ziņas par to, ka attiecīgā persona ir zaudējusi darba ņēmēja statusu.

(Grozīts ar MK 22.10.2009. noteikumiem Nr.1221)

14. Bezdarbnieka pabalstu izmaksā saskaņā ar likuma “[Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam](#)” 9. un 10.pantu.

15. Bezdarbnieka pabalstu izmaksā par iepriekšējo mēnesi.

16. Apbedīšanas pabalstu piešķir un izmaksā saskaņā ar likuma “[Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam](#)” 12.panta otro un trešo daļu pēc tam, kad ir iesniegti visi pabalsta piešķiršanai nepieciešamie dokumenti.

(Grozīts ar MK 08.06.2010. noteikumiem Nr.508)

17. Lēmumu par apbedīšanas pabalsta piešķiršanu vai atteikumu piešķirt pabalstu aģentūras nodaļa

pieņem piecu darbdienu laikā pēc šo noteikumu 16.punktā minēto nosacījumu izpildes.

18. Bezdarbnieka pabalstu un apbedīšanas pabalstu Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra pārskaita pabalsta saņēmēja kredītiestādes vai PNS (pasta norēķinu sistēma) kontā.

(Grozīts ar MK 19.05.2009. noteikumiem Nr.447; grozījums par otrā teikuma svītrotāņu stājas spēkā 01.07.2009., skat. grozījumu 2.punktu)

19. Ja, izpildot attiecīgo tiesas spriedumu, no darba devēja par labu personai tiek piedzīta un izmaksāta atlīdzība par darba piespiedu kavējumu attiecīgajā bezdarbnieka pabalsta saņemšanas periodā, persona:

19.1. piecu darbdienu laikā pēc atlīdzības par darba piespiedu kavējumu izmaksas informē par to jebkuru Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras nodaļu;

19.2. piecu darbdienu laikā pēc Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras paziņojuma par saņemtās bezdarbnieka pabalsta summas atmaksāšanu minēto summu pārskaita Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras norādītajā kontā.

20. Katram pabalsta saņēmējam Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra iekārto bezdarbnieka pabalsta saņēmēja lietu.

V. Noslēguma jautājumi

21. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2000.gada 25.janvāra noteikumus Nr.32 "[Vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtība bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanai un bezdarbnieka pabalsta un apbedīšanas pabalsta piešķiršanas, aprēķināšanas un izmaksas kārtība](#)" (Latvijas Vēstnesis, 2000, 26./28.nr.; 2001, 27.nr.; 2004, 156.nr.; 2005, 99.nr.).

22. Ja šo noteikumu 2.1. un 2.2.apakšpunktā minētajos gadījumos bezdarbnieka pabalsta aprēķināšanai tiek ņemta vērā apdrošināšanas iemaksu alga par periodu līdz 2008.gada 31.decembrim, kalendāra dienas vidējā apdrošināšanas iemaksu alga šajā periodā nepārsniedz 1/365 daļu no valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta gada maksimālā apmēra pēdējā kalendāra gadā, par kuru šī iemaksu alga aprēķināta.

22.¹ Personai, kura ieguvusi bezdarbnieka statusu līdz 2009.gada 31.decembrim, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanai aprēķina no apdrošināšanas iemaksu algas par sešu kalendāra mēnešu periodu, šo periodu beidzot divus kalendāra mēnešus pirms mēneša, kurā persona ieguvusi bezdarbnieka statusu.

(MK 22.10.2009. noteikumu Nr.1221 redakcijā; punkts stājas spēkā 01.01.2010., sk. grozījumu 2.punktu)

22.2 Līdz 2009.gada 31.decembrim personai, kura ieguvusi bezdarbnieka statusu pēc 2009.gada 1.novembra un kuras apdrošināšanas iemaksu algai, kas gūta likuma "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam" 8.panta pirmajā vai otrajā daļā noteiktajā sešu kalendāra mēnešu periodā, attiecīgajos kalendāra mēnešos ir atšķirīgi apmēri, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$Vd = \left(\frac{A1 + A2 + A3 + A4}{4} \times 6 \right) : Dd, \text{ kur}$$

Vd – kalendāra dienas vidējā apdrošināšanas iemaksu alga;

A1, A2, A3, A4 – apdrošināšanas iemaksu algas summa, kas gūta likuma "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam" 8.panta pirmajā vai otrajā daļā noteiktā sešu kalendāra mēnešu perioda attiecīgajā mēnesī, neieskaitot minētajā periodā tos divus mēnešus, kuros personai bijusi viszemākā un visaugstākā apdrošināšanas iemaksu alga, sākot no sešu kalendāra mēnešu perioda sākuma;

Dd – likuma "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam" 8.panta pirmajā vai otrajā daļā noteiktā perioda kalendāra dienu skaits, neieskaitot tajā periodu, kura laikā persona saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" nav bijusi pakļauta apdrošināšanai bezdarba gadījumam.

(MK 22.10.2009. noteikumu Nr.1221 redakcijā)

22.³ Ja bezdarbnieka pabalsts piešķirts pēc 2010.gada 1.janvāra un laikposmā no 2010.gada 1.janvāra līdz 2012.gada 31.decembrim saskaņā ar likuma "[Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam](#)" 7.pantu noteiktais bezdarbnieka pabalsta apmērs vienā kalendāra dienā pārsniedz 11,51 latu, pabalsta apmēru vienā kalendāra dienā aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$Pd = 11,51 + ((Ps - 11,51) \times 50 \%), \text{ kur}$$

Pd - bezdarbnieka pabalsta apmērs vienā kalendāra dienā;

Ps - šo noteikumu 5.punktā noteiktajā kārtībā aprēķinātā bezdarbnieka pabalsta summa, kas vienā kalendāra dienā pārsniedz 11,51 latu.

(MK 22.12.2009. noteikumu Nr.1594 redakcijā)

23. Noteikumi stājas spēkā 2009.gada 1.janvārī.

Ministru prezidents I.Godmanis

Labklājības ministre I.Purne